

No.
20 Ağustos 1967
Yeni Gazete (İstanbul)

İSMAİL DÜMBÜLLÜ İLGİSİZLİKTEN ŞİKAYET EDİYOR

500 YILLIK
BİR SANATIN
SON USTASI

«Komik-i Şehir» Dümbüllü İsmail Efendi, şehirli kılığında şikâyetlerini dile getiriyor.

Dümbüllü İsmail, Ortaoyununda kavuklu arkadaşıyla seyircileri kırıp geçirirken...

Yardıma muhtaç Belediyeden
yardım ümidini kaybetmeyen

DÜMBÜLLÜ YENİ HALK TİYATROSUNA ÇATTI

Dillere destan «Dümbüllü»nün adı. Gören de bilir Dümbüllü'yü, görmeyen de. Duyan da sever Dümbüllü'yü duymayan da. Yedisinden yetmişine herkesin dilindedir «Dümbüllü»nün dillere destan adı. O kadar ün salmış, yurt sathına yayılmıştır ki «Dümbüllü»nün adı, artık O da durun yahu istemiyorum bu kadar «Şan şöret» diyemez. Çünkü O Dümbüllü İsmail'in adı sanından çok, «Dümbüllü»lerin Dümbüllüsüdür artık. Her mahallede, her sokakta bir «Dümbüllü» vardır. Birazcık komiklik yapan, düğün dernekte, gece misafirliklerinde elini kolunu sallayan, gülmeye hazır birkaç seyircisini güldüren herkes «Dümbüllü» görür kendini.

Bundan elli yıl önce, kantocu Peruz hanımın, cümbüşçü Kavaracı için bestelediği, zamanının dillerden düşmeyen «Kalafata basmış köprü dubası

Biçimine bakmaz çöp mavnası
Hem anası, hem babası

çatlıyası
üç mısramın günün birinde
«Kabalara, kabalara Dümbüllü
Kabalara, kabalara Dümbüllü»
tekerlemesini ekleyiveren Kavuklu İsmail, o gün bu gün 500 yıllık «Orta Oyununun» Dümbüllü İsmail'i olup çıkmış, Dümbüllü'nün bu çıkışı, Orta oyununa çıkanların en sonuncusu olmuş. Halen yetmişine merdiven dayayan Kavuklu İsmail efendiden başka temsilcisi kalmadı 500 yıllık ata yadigarı Ortaoyunun ülkemizde.

«Ke! Hasan Efendi, Komik Ali Rıza Sepetçi, Abdürrezak Efendi gibi Ustalar dururken «Orta oyununa çıkmak bana düşmezdi» diyen Dümbüllü İsmail Efendi kadar arkadaşları olan Terzi Salih, Aşkı Efendi, Kavuklu Hayri Efendi, Yağcı Mahmut ve Tulumbacı Kemal'in yokluğuna üzülen bulamazsınız.

Yıllar boyu, Orta Oyununun bir numaralı Kavuklusu İsmail Dümbüllü, «sahne oyuzları» ile «orta oyununu» kendi ölçülerine vurarak şöyle bir ayırır yapıyor:

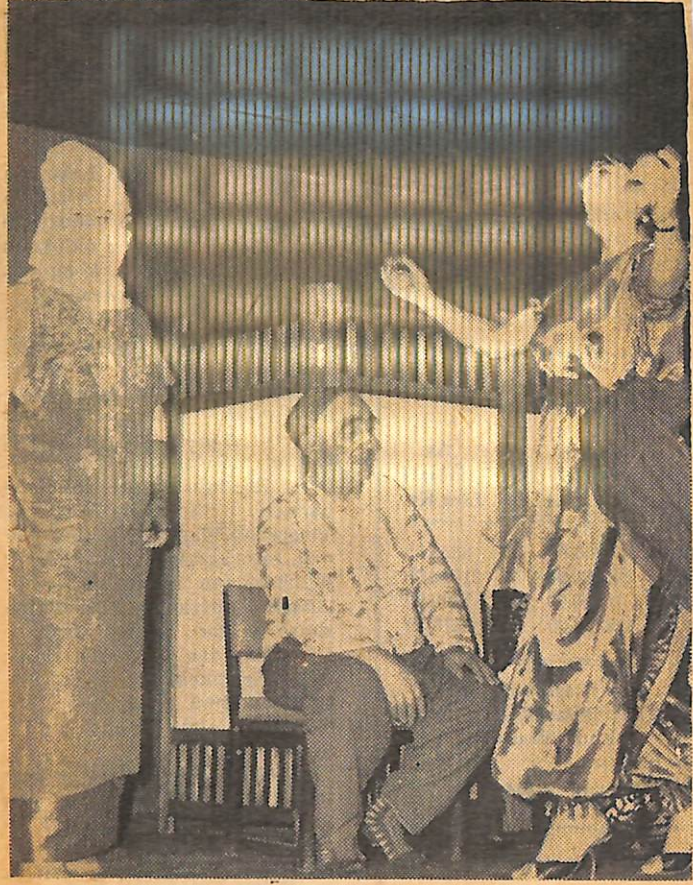
«— Bakmayın siz zamane züppelerinin orta oyununa dudak bükmelerine. Orta oyunu insanı sahne oyunundan çok, hem de pek çok yarar. Perdesi yoktur, kapanmaz, dinlenemezsin. Dekoru yoktur arkasına saklanamazsın. Üstelik sahne oyununda sırz öyle habire dönüp dolaşıp bana gelmez. Zaman zaman sahnede hicbir şey söylemeden uzun uzadıya oturduğun olur.»

«Perdeli oyun» dediği tiyatrodaki operetlerde, orta oyunun en büyük düşmanı olarak gördüğü filmlerde rol alan Dümbüllü, halk tiyatrosu adı altında oynanan oyun ve oyuncularından acı acı dert yaniyor:

«— Şimdi halk tiyatrosu dedikleri şeyi görmek için ihtiyarlık demem, hastalık demem yollara düşerim. Aman efendim nerede bizim zamanın halk tiyatrosu, nerede bu. Şimdikilerin işi gücü hükümete taş atmak, okadar. Bir evvelkiler için söylediklerini, isim değişikliği yapıp tekrarıyorlar. Sonrada buna halk tiyatrosu deyip çıkarıyorlar.»

«At var meydan yok» örneği, orta oyununa göre «eleman var yer yok» diyen Dümbüllü, yardıma muhtaç Belediyeden yardım bekliyor. «Bu işi cam gönülden yapacak biri çıksın karşıma ben yetiştirmeye hazırım. Ama Belediyede bir yer göstermeli» şartında bekliyor sözlerine.

Şimdi kızını da evlendiren kırk yılın kavuklusu mânen biraz daha rahatlamış durumdadır.

Ortaoyunu sahnesi: Kavuklu İsmail Efendi, ev kiralamak için gelen iki kadından birinin çengi, ötekinin de meşhur yosmalardan olduğunu öğrenince, kendini kaptırır ve eğlence âlemi de kakkahalar arasında başlar. Az sonra Kavuklu da göbek atacaktır.